

MD-4300, or. Căușeni, str. Ștefan cel Mare, nr.86, tel.2-25-65, 93-0-99, e-mail: jca@justice.md

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

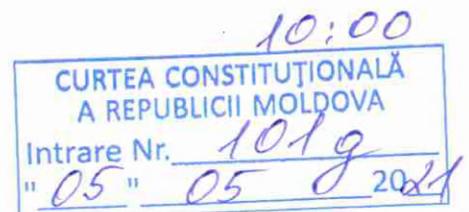
adresa: mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu, 28
MD-2004

Judecătoria Căușeni (sediul Central) Vă expediază dosarul penal nr. **1-354/2020 (1-20158119-18-1-15122020)** de învinuire a lui **Fortuna Alexandru Iurie** de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal, pentru examinarea sesizării depuse de avocatul Botnaru Ruslan, în interesele inculpatului Fortuna Alexandru Iurie, privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 182 din Codul de procedură penală, prin prisma dispozițiilor articolelor 4 alin. (1), 8 alin. (1), 23 și 27 din Constituția Republicii Moldova.

Anexă: dosarul penal nr. 1-354/2020, I vol. pe 249. file și II vol. pe 30. file.
încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Centra) din 24 februarie 2021;
sesizarea avocatului Botnaru Ruslan.

Judecătorul
Judecătoriei Căușeni (sediul Central)

Ina ȚÎBÎRNĂ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORII SESIZĂRII

Botnaru Ruslan
Funcția: avocat
Adresa:
Tel. mobil.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

2.1 Prezenta sesizare are drept obiect de examinare controlul constituționalității articolului 182 al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M.O., 2012, nr.263-269, art.855), în următoarea formulare:

Articolul 182. Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport

(1) Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport este o măsură preventivă care se aplică persoanelor pentru săvârșirea infracțiunilor în domeniul transporturilor, precum și în cazul utilizării mijlocului de transport la săvârșirea infracțiunii.

(2) În cazul unei infracțiuni pentru care se prevede pedeapsa privării de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anulării acestui drept, organul de constatare ridică permisul de conducere pînă la pronunțarea încheierii judecătorului de instrucție. În acest caz, procurorul care conduce sau efectuează urmărirea penală încaltează, în cel mult 3 zile, judecătorului de instrucție un demers cu privire la aplicarea măsurii preventive de ridicare provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport.

(3) Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport se aplică ca măsură principală sau ca măsură complementară la o altă măsură preventivă și se dispune de către judecătorul de instrucție la demersul motivat al procurorului care conduce sau efectuează urmărirea penală.

(4) Judecătorul de instrucție examinează, în cel mult 3 zile de la data depunerii, demersul motivat al procurorului care conduce sau efectuează urmărirea penală cu privire la ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport, cu emiterea unei încheieri care va conține una dintre următoarele soluții:

a) admiterea demersului și ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport;

b) respingerea demersului și restituirea permisului de conducere titularului.

(5) Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport se aplică de judecătorul de instrucție pe un termen ce nu poate depăși termenul maxim prevăzut de pedeapsa de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport.

(6) Termenul executării măsurii preventive de ridicare provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport se include în termenul de executare a pedepsei de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport sau de anulare a acestui drept.

(7) În cel mult 3 zile de la data pronunțării încheierii, copia acesteia se înmînează procurorului care conduce sau efectuează urmărirea penală și persoanei în a cărei privință a fost pornit proces penal sau se remite acestora în cazul în care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei penale, faptul expeditiei consemnându-se în dosar.

2.2 Astfel, stipulările legale nu prevăd termenul aplicării măsurii preventive, momentul din care se consideră aplicată măsura preventivă respectivă, termenul pentru care se aplică și durata maximă de aplicare a acesteia în cadrul urmării penale și judecării cauzei penale, intrând astfel în coliziune cu prevederile art.177 și tangențial cu art.art.178, 186 din Codul de procedură penală.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

3.1 În procedura Judecătorei Căușeni se află în examinare cauza penală de învinuire a lui Fortuna Alexandru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ Cod Penal.

3.2 După cum rezultă din materialele acumulate, agentul constatator Dronic Eugen la 02.11.2020 *de facto* a ridicat în biroul său de serviciu permisul de conducere a cet. Alexandru Fortuna, fapt confirmat inclusiv de ultimul în cadrul ședinței de judecată din 14 noiembrie 2020, însă contrar prevederilor art. 255 (ordonanța organului de urmărire penală), 260 (Proces-verbal privind acțiunea de urmărirea penală) Cod de Procedura penală, agentul constatator Dronic Eugen a dat actele procesuale de ridicare a permisului cu data de 10.11.2020.

3.3 Ulterior, la data de 10.11.2020 OUP SUP IP Căușeni Țurcan Serghei a dispus examinarea materialelor acumulate în temeiul art. 274 Cod de procedura penală, inițiind un proces penal înregistrat în R-1 sub nr. 684 în privința lui Fortuna Alexandru conform art. 264¹ alin.(1) din Codul penal. Tot la data de 10.11.2020 OUP SUP IP Căușeni Țurcan Serghei a pornit urmărirea penală conform art.264¹ alin.(1) din Codul penal în privința lui Alexandru Fortuna și tot în aceeași zi prin ordonanță și proces verbal i-a fost ridicat repetat permisul de conducere, care de fapt și așa se afla la organele de poliție, Alexandru Fortuna nefiind în posesia acestui permis.

3.4 La data de 12.11.2020 Alexandru Fortuna a fost recunoscut în calitate de bănuț pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) din Codul penal.

3.5 La data de 14.11.2020 instanța de judecată prin încheiere a admis demersul procurorului și a ridicat provizoriu permisul de conducere a lui Alexandru Fortuna, fără a indica careva termen pentru care este ridicat provizoriu acest permis de conducere și fără a se expune în careva mod asupra reținerii permisului de conducere din data de 02.11.2020, precum și din 10.11.2020 prin ordonanța organului de urmărire penală.

3.6 La data de 23.11.2020 procurorul a înaintat învinuirea cet. Alexandru Fortuna conform art.264¹ alin.(1) din Codul penal, iar ulterior a dispus trimiterea cauzei cu rechizitoriu în instanța de judecată.

3.7 Art.7 alin. (3) al Codului de Procedură Penală prevede expres că dacă, în procesul judecării cauzei, se constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

3.8 Art. 135 alin (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova prevede că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

3.9 Deoarece sintagma și procedura supusă controlului constituționalității face parte dintr-o normă din lege, adoptată de către Parlament, aceasta cade sub incidența art. 135 alin (1) lit. a) al Constituției Republicii Moldova. Luând în considerație că procedura și sintagma din normă a fost deja aplicată de către instanța de judecată în cadrul litigiului dat, sesizarea corespunde rigorilor art. 7 al Codului de Procedură Penală.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

4.1 Articolul 4 (Drepturile și libertățile omului) alin. (1) al Constituției Republicii Moldova prevede că *dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează, și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.*

4.2 Articolul 8 al Constituției Republicii Moldova (Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale) alin (1) prevede că *Republica Moldova se obligă să respecte Carta*

Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

4.3 Articolul 23 al Constituției Republicii Moldova - *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.*

4.4 Articolul 27 al Constituției Republicii Moldova - *Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.*

4.5 Articolul 13 din Convenția Europeană stabilește că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv”, în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel național, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenție poate ataca în fața instanțelor judecătorești pretinsa violare. Posibilitatea atacării pretinselor violări trebuie să aparțină nemijlocit pretinsei victime și să nu depindă de discreția anumitor funcționari sau a altcuiva. Deci, în cazul în care legea națională nu prevede dreptul la recurs efectiv în privința încălcării unui anumit drept prevăzut de Convenția Europeană, instanța de judecată urmează să primească plângerea respectivă și să soluționeze cauza conform procedurii civile sau, după caz, penale, aplicând direct prevederile acesteia. Jurisprudența CtEDO în ceea ce privește aplicarea art.6 și 13 al CEDO a fost explicată de Plenul CSJ în hotărîrea nr.3 din 09.06.2014. În cauza Dombo Deheer Curtea a statuat că egalitatea armelor implică faptul că fiecărei părți trebuie să-i fie acordată posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza inclusiv probele în condiții care să nu o situeze într-un dezavantaj substanțial față de partea adversă.

Dezideratul creării unei societăți democratice, guvernate de principiul preeminenței dreptului poate fi atins nu doar prin prevenirea încălcării drepturilor omului și prin asigurarea sancționării acestor încălcări, dar și prin crearea unui complex de garanții și instrumente care să asigure că funcțiile reparatorie și sancționatorie ale justiției sunt exercitate într-un cadru de legalitate și operativitate, înlăturându-se astfel posibilitatea producerii de noi vătămări în însuși demersul de a înlături actul de justiție.

În vederea atingerii acestui scop, Convenția Europeană a Drepturilor Omului reglementează două drepturi procedurale, care se concretizează în garanții cu privire la punerea în valoare în fața instanțelor judiciare a drepturilor ce sunt recunoscute persoanelor. În acest context dispozițiile prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenție, relative la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la un recurs efectiv, dau expresie unei idei generale, potrivit cu care o protecție eficace a drepturilor omului nu poate fi realizată prin simpla consacrare a unor drepturi substanțiale, ci este necesar ca aceste drepturi să fie însoțite de garanții fundamentale de ordin procedural, care să asigure mecanismele corespunzătoare de punere în valoare.

Art. 13 din Convenție impune astfel statelor contractante o obligație pozitivă ce are ca obiect reglementarea, în cadrul legislației interne, a unui recurs care să permită înlăturarea eventualelor încălcări aduse dispozițiilor Convenției, efectivitatea acestuia constând în aceea că abilitază instanța națională competentă să examineze conținutul plângerii întemeiate pe o dispoziție a Convenției și să ofere o reparație adecvată. Absența unui asemenea recurs în dreptul intern constituie în opinia instanței europene o încălcare a acestei obligații și deci a prevederilor Convenției.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

5.1 Prin prezenta sesizare, solicităm Curții Constituționale declararea neconstituționalității art.182 al Codului de Procedură Penală a Republicii Moldova în partea ce ține de nereglementarea termenului de aplicare a măsurii preventive, coliziune între art.182 cu art.177 și

tangențial cu art. 178, 186 al Codului de Procedură Penală, precum și ne-prevedere a termenului maxim de aplicare a acestei măsuri preventive în cadrul procedurii penale.

5.2 Astfel, pretindem că dispozițiile articolului 182 din Codul de procedură penală nu corespund cerințelor de calitate a legii, fiind contrar articolului 23 alin. (2) din Constituție.

Drept urmare, prin reglementarea expusă de legiuitor, instanțelor li s-a oferit dreptul de a dispune o măsură preventivă nelimitată în timp, care în esență afectează dreptul persoanei la libera circulație, dreptul de a conduce făcând indispensabil parte din dreptul la libera circulație, precum și dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, invocăm în sprijinul argumentelor aduse colizia existentă între normele conținute la articolele 182 și 177 și tangențial 186 din Codul de procedură penală, așa cum în conformitate cu prevederile art.177 din Codul de procedură penală, măsura preventivă se aplică prin ordonanța organului de urmărire penală. Totodată, conform prevederilor art.186 din Codul de procedură penală, termenul reținerii persoanei se include în termenul de arest preventiv al acesteia, termenul integral fiind astfel considerat din momentul privării persoanei de libertate, inclusiv de a se deplasa liber și a circula. Constatăm cu regret, că aceste prevederi nu sunt aplicate analogic de organele de urmărire penală și instanțele de judecată la aplicarea măsurii preventive prevăzute la art.182 din Codul de procedură penală, termenul reținerii permisului de conducere de către organul de urmărire penală prin ordonanța de ridicare provizorie a permisului de conducere nefiind inclus în termenul aplicării măsurii preventive de către judecătorii de instrucție, instanțele considerând aplicată măsura preventivă din momentul emiterii încheierii judecătorești de instrucție, aceasta fiind o omisiune a legislatorului ce ține de art.182 din Codul de procedură penală, ceea ce lezează dreptul persoanei la un proces echitabil, precum și la libera circulație, fiindu-i în acest sens reținute anumite documente care justifică deținerea anumitor drepturi (de a conduce un mijloc de transport).

5.3 Mai mult, judecătorul de instrucție nu aplică măsura preventivă pe un termen concret determinat, cum ar fi cel prevăzut de art.178, 186, 191 ș.a. din Codul de procedură penală de 30 zile sau 60 zile, precum și nu este prevăzut termenul maxim în carul unei proceduri penale pentru care poate fi aplicat (adoptarea sentinței, terminarea urmăririi penale etc.), legea nefiind clară în acest sens și îngrădind aceleași drepturi stipulate *supra*.

La subiect se atestă, că indicarea în textul legii, că „*Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport se aplică de judecătorul de instrucție pe un termen ce nu poate depăși termenul maxim prevăzut de pedeapsa de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport*”, nu poate fi reținut drept un termen fixat de instanță, așa cum acest text al legii este incert cu referire la termenul concret maxim de aplicare a măsurii preventive, iar aceasta ar permite abuz din partea organelor responsabile de gestionare a cazului manifestat prin tergiversări intenționate a procesului penal (la faza de urmărire penală) pînă la expirarea termenului maxim prevăzut de Codul penal pentru privarea persoanei de dreptul de a conduce. În context se reiterează, că art.264¹ din Codul penal prevede sancțiunea de retragere a dreptului de a conduce, ci nu privare de dreptul de a conduce, aceste pedepse fiind distincte și prin urmare prima nefiind aplicabilă termenului măsurii preventive prevăzute de art.182 din Codul de procedură penală.

Ba mai mult, în așa caz în cadrul desfășurării procesului penal, restricția aplicată prin măsura preventivă, nu este supusă unui control judiciar periodic după modelul măsurii preventive liberarea provizorie pe cauțiune (art.192 din Codul de procedură penală).

Analizând natura măsurilor menționate *supra*, constat că acestea constituie ingerințe în drepturile și libertățile fundamentale, precum ar fi libera circulație, dreptul la un proces echitabil etc. fiind astfel lezate art.20 și art.27 din Constituția RM.

5.4 Prin urmare se reține că drepturile fundamentale enunțate nu sunt absolute prin natura lor, acestea putând fi supuse unor limitări rezonabile și proporționale, printr-o reglementare juridică.

În acest sens se atestă, că normele juridice care reglementează măsura liberării provizorii sub control judiciar trebuie să respecte anumite exigențe de stabilitate, previzibilitate și claritate, iar

neindicarea termenului de cînd curge această măsură preventivă, precum și termenului pentru care aceasta poate să fie aplicată, determină o stare de incertitudine juridică.

La fel se menționează că dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, consacrat în art. 23 din Legea fundamentală, implică, între altele, adoptarea de către legiuitor a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile.

În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a reținut că: „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.”

De asemenea, în cauza *Rotaru c. României*, Curtea Europeană a statuat că „o norma este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate - să își corecteze conduita”, iar în cauza *Sunday Times c. Regatului Unit*, Curtea Europeană a decis că „[...] cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat”.

În acest context se reține că, conținutul actului normativ trebuie să permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme. De asemenea, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

De altfel, în jurisprudența sa Curtea Europeană a reiterat că persoana în privința căreia se desfășoară o procedură penală este în drept să beneficieze de o diligență, în special în partea ce ține de examinarea cazului său. Astfel, previzibilitatea actului normativ este în strînsă legătură cu garanțiile unui proces echitabil, care sunt concepute pentru a evita plasarea unei persoane, pentru o perioadă îndelungată, într-o stare de incertitudine referitoare la rezultatul examinării cauzei (*cauza Nakhmanovich c. Rusiei, hotărârea 2 martie 2006, § 89, cauza Hajibeyli c. Azerbaidjanului, hotărârea 10 iulie 2008, § 51*).

5.5 În această ordine de idei voi evidenția, că aplicarea de către autoritățile judiciare a măsurii preventive neprivative de libertate, măsură care constituie o limitare a libertății persoanei, trebuie să respecte raportul de proporționalitate între măsura vizată și scopul urmărit prin dispunerea ei, iar măsura preventivă ridicarea provizorie a permisului de conducere este prevăzută de lege, și anume de art. 182 din Codul de procedură penală, este necesară pentru protejarea valorilor de drept și urmărește un scop legitim, și anume cel al asigurării bunei desfășurări a procesului penal.

Totodată, în partea ce ține de respectarea unui echilibru între interesul public și cel individual, se reține că norma contestată poate afecta principiul proporționalității în măsura în care aceasta nu stabilește durata pentru care poate fi dispusă.

De asemenea, atrag atenția Curții că, potrivit art. 178 din Codul de procedură penală, măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi localitatea sau obligarea de a nu părăsi țara se aplică pe o perioadă care nu poate depăși 30 de zile, termen care urmează a fi respectat și la prelungirea acestei măsuri. Măsuri similare sunt prevăzute și pentru alte măsuri preventive neprivative de libertate – liberarea provizorie sub control judiciar, liberarea provizorie pe cauțiune.

În aceleași circumstanțe, se atrage atenția Curții că în timp ce pentru măsura cuprinsă la articolul 182 din Codul de procedură penală, nu se indică termenul pentru care se aplică, pentru măsura similară de la art. 178 acest termen este specificat.

De asemenea, se observă că art. 195 alin. (5) pct. 1) din Codul de procedură penală reglementează că măsurile preventive încetează de drept la expirarea termenelor prevăzute de lege ori stabilite de organul de urmărire penală sau instanța de judecată, dacă nu au fost prelungite în conformitate cu legea.

Mai mult, art.182 din Codul de procedură penală prevede că *organul de constatare ridică permisul de conducere pînă la pronunțarea încheierii judecătorului de instrucție*, însă celelalte stipulări legale nu prevăd includerea în termenul măsurii preventive, similar prevederilor art.186 alin.(1) din Codul de procedură penală, a termenului de reținere a acestui permis la organul constator. În așa caz legea nu este clară în acest sens, așa cum momentul din care este aplicată măsura preventivă respectivă (ordonanța de aplicare a măsurii preventive, încheierea judecătorului de instrucție) constituie o privare a persoanei de careva drepturi fundamentale, și implică, cum ar fi prin prisma art.63 din Codul de procedură penală, aplicarea altor termeni procesuali de decădere pentru efectuarea altor acțiuni procesuale și instituții procedurale – în cazul de față înaintarea învinuirii în termen de 10 zile din momentul aplicării unei măsuri preventive neprivative de libertate (art.63 alin.(2) pct.2) din Codul de procedură penală), act căruia îi revine statutul de act privind recunoașterea în calitate de bănuț a persoanei ș.a..

5.6 Prin urmare, neindicarea termenului de aplicare a măsurii ridicării provizorii a permisului de conducere, neindicarea termenului de cînd curge termenul aplicării măsurii preventive, precum și termenului maxim de aplicare a măsurii preventive în carul unui proces penal concret, constituie o omisiune legislativă contrară Constituției.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII. LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ

6.1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994

Articolul 4

„Drepturile și libertățile omului”

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 8

„Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale”

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. ”

Articolul 27. Dreptul la libera circulație

(1) Dreptul la libera circulație în țară este garantat.

(2) Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

6.2 Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M.O., 2012, nr.263-269, art.855)

Articolul 63. Bănuitul

(1) Bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune pînă la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuît prin unul din următoarele acte procedurale, după caz:

1) procesul-verbal de reținere;

2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate;

3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît.

(1¹) Ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît și informația despre drepturile prevăzute la art. 64 se aduc la cunoștință în decurs de 5 zile din momentul de emiterie a ordonanței, dar nu mai tîrziu de ziua în care bănuitul s-a prezentat sau a fost adus silit, ori din momentul de începere a primei acțiuni procedurale efectuate în raport cu acesta. În cazul în care există necesitatea dispunerii unor măsuri speciale de investigații în privința bănuitului, aducerea la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît și a drepturilor sale se amîină în baza ordonanței motivate a procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii motivate a perioadei pînă la 3 luni. În cazul infracțiunilor privind crima organizată, spălarea de bani, al infracțiunilor cu caracter terorist, al infracțiunilor de corupție și ale celor conexe actelor de corupție, termenul de amîinare a aducerii la cunoștință poate fi prelungit pînă la 6 luni, la demersul procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucție. Fiecare prelungire a termenului de amîinare a aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît și a drepturilor sale nu poate depăși 30 de zile.

(2) Organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuît:

1) persoana reținută – mai mult de 72 de ore;

2) persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate – mai mult de 10 zile din momentul cînd i s-a adus la cunoștință ordonanța despre aplicarea măsurii preventive;

3) persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - mai mult de 6 luni.

(3) La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunînd scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuît mai mult de 3 luni, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta.

(4) Organul de urmărire penală sau instanța de judecată, constatînd că bănuitala nu s-a confirmat, este obligată să elibereze bănuitul reținut sau să revoce măsura preventivă aplicată în privința lui pînă la expirarea termenelor indicate în alin.(2), dispunînd scoaterea lui de sub urmărire.

(5) Calitatea de bănuît încetează din momentul eliberării reținutului, revocării măsurii preventive aplicate în privința lui ori, după caz, anulării ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuît și scoaterii lui de sub urmărire, sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a ordonanței de punere sub învinuire.

Articolul 175. Noțiunea și categoriile de măsuri preventive

(1) Măsurile cu caracter de constrîngere prin care bănuitul, învinuitul, inculpatul este împiedicat să întreprindă anumite acțiuni negative asupra desfășurării procesului penal, securității și ordinii publice sau asupra asigurării executării sentinței constituie măsuri preventive.

(2) Măsurile preventive sînt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

(3) Măsuri preventive sînt:

1) obligarea de a nu părăsi localitatea;

2) obligarea de a nu părăsi țara;

3) garanția personală;

4) garanția unei organizații;

5) ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport;

5¹) înlăturarea de la conducerea mijlocului de transport;

6) transmiterea sub supraveghere a militarului;

7) transmiterea sub supraveghere a minorului;

8) liberarea provizorie sub control judiciar;

9) liberarea provizorie pe cauțiune;

10) arestarea la domiciliu;

11) arestarea preventivă.

Articolul 177. Actul prin care se aplică măsura preventivă

(1) Referitor la aplicarea măsurii preventive procurorul care conduce sau efectuează urmărirea penală emite, din oficiu sau la demersul organului de urmărire penală, o ordonanță motivată. În ordonanța procurorului se indică fapta care face obiectul bănuirii, învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită, necesitatea aplicării măsurii preventive potrivit condițiilor și criteriilor stabilite la art. 176, precum și faptul dacă bănuitul, învinuitul, inculpatul i s-au explicat consecințele încălcării măsurii preventive.

(1¹)

(3) Copia de pe încheierea privind aplicarea măsurii preventive se înmânează neîntârziat persoanei față de care se aplică măsura preventivă. Persoanei i se comunică în limba pe care o înțelege motivele aplicării față de ea a măsurii preventive și, totodată, i se explică modul și termenul de atac al acesteia.

Articolul 182. Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport

(1) Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport este o măsură preventivă care se aplică persoanelor pentru săvârșirea infracțiunilor în domeniul transporturilor, precum și în cazul utilizării mijlocului de transport la săvârșirea infracțiunii.

(2) În cazul unei infracțiuni pentru care se prevede pedeapsa privării de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anulării acestui drept, organul de constatare ridică permisul de conducere pînă la pronunțarea încheierii judecătorului de instrucție. În acest caz, procurorul care conduce sau efectuează urmărirea penală înaintează, în cel mult 3 zile, judecătorului de instrucție un demers cu privire la aplicarea măsurii preventive de ridicare provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport.

(3) Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport se aplică ca măsură principală sau ca măsură complementară la o altă măsură preventivă și se dispune de către judecătorul de instrucție la demersul motivat al procurorului care conduce sau efectuează urmărirea penală.

(4) Judecătorul de instrucție examinează, în cel mult 3 zile de la data depunerii, demersul motivat al procurorului care conduce sau efectuează urmărirea penală cu privire la ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport, cu emiterea unei încheieri care va conține una dintre următoarele soluții:

a) admiterea demersului și ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport;

b) respingerea demersului și restituirea permisului de conducere titularului.

(5) Ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport se aplică de judecătorul de instrucție pe un termen ce nu poate depăși termenul maxim prevăzut de pedeapsa de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport.

(6) Termenul executării măsurii preventive de ridicare provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport se include în termenul de executare a pedepsei de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport sau de anulare a acestui drept.

(7) În cel mult 3 zile de la data pronunțării încheierii, copia acesteia se înmânează procurorului care conduce sau efectuează urmărirea penală și persoanei în a cărei privință a fost pornit proces penal sau se remite acestora în cazul în care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei penale, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

Articolul 186. Termenul ținerii persoanei în stare de arest și prelungirea lui

(1) Termenul ținerii persoanei în stare de arest curge de la momentul privării persoanei de libertate la reținerea ei, iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive.

(.....)

Articolul 191. Liberarea provizorie sub control judiciar

(1) Liberarea provizorie sub control judiciar se poate aplica de către judecătorul de instrucție sau de către instanță pe un termen de cel mult 60 de zile. Liberarea provizorie sub control judiciar este însoțită de una sau mai multe obligații prevăzute la alin. (3).....

(3¹) Controlul judiciar privind necesitatea de menținere a măsurii liberării provizorii sub control judiciar se realizează periodic, dar nu mai rar decât o dată la 60 de zile, de către judecătorul care a dispus măsura sau, în lipsa acestuia, de către judecătorul desemnat în modul stabilit de lege. Dacă temeiurile care au determinat luarea măsurii se mențin sau au apărut temeiuri noi care să justifice menținerea acesteia, liberarea provizorie sub control judiciar se extinde, de fiecare dată, pentru un termen prevăzut la alin. (1).

(3²) Măsura liberării provizorii sub control judiciar poate fi dispusă pe un termen de cel mult 12 luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani sau pe un termen de cel mult 24 de luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.

Articolul 192. Liberarea provizorie pe cauțiune

(1) Liberarea provizorie pe cauțiune poate fi acordată în cazul în care este aplicată măsura asiguratorie pentru repararea prejudiciului cauzat de infracțiune și s-a depus cauțiunea stabilită de judecătorul de instrucție sau de către instanță.

(2) Liberarea provizorie pe cauțiune nu se aplică dacă se constată unul din cazurile prevăzute la art.191 alin.(2).

(2²) Necesitatea de menținere a măsurii liberării provizorii pe cauțiune se verifică periodic, dar nu mai rar decât o dată la 60 de zile, de către judecătorul care a dispus măsura sau, în lipsa acestuia, de către judecătorul desemnat în modul stabilit de lege.

(2³) Măsura liberării provizorii pe cauțiune poate fi dispusă pe un termen de cel mult 12 luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani sau pe un termen de cel mult 24 de luni cumulative învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.

Articolul 195. Înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurii preventive

(1) Măsura preventivă aplicată poate fi înlocuită cu una mai aspră, dacă necesitatea acesteia este confirmată prin probe, sau cu una mai ușoară, dacă prin aplicarea ei se va asigura comportamentul respectiv al bănuțului, învinuitului, inculpatului, în scopul desfășurării normale a procesului penal și al asigurării executării sentinței.

(5) Măsura preventivă încetează de drept:

- 1) la expirarea termenelor prevăzute de lege ori stabilite de organul de urmărire penală sau instanță, dacă nu a fost prelungită în conformitate cu legea;
 - 2) în caz de scoatere a persoanei de sub urmărire penală, de încetare a procesului penal sau de achitare a persoanei;
 - 3) în caz de punere în executare a sentinței de condamnare.
-

6.3 Legislația internațională relevantă cazului

Articolul 6 Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

- a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;
- b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;
- c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;
- d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;
- e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

Articolul 13. Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

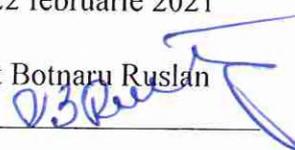
7.1. Cauza penală nr. 2020180535

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

8.1. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău,
Data: 22 februarie 2021

Avocat Botnaru Ruslan

Î N C H E I E R E

24 februarie 2021

or. Căușeni

Judecătoria Căușeni (sediul Central)

Instanța de judecată compusă din:

Președinte de ședință, judecător

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Avocatului

Inculpatului

Ina Țibîrnă

Svetlana Dimitrenco

Tatiana Vrancean

Ruslan Botnaru

Alexandru Fortuna

Judecând în ședință publică cererea înaintată de avocatul Botnaru Ruslan, în interesele inculpatului Fortuna Alexandru Iurie, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 182 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, în cauza penală de învinuire a lui Fortuna Alexandru Iurie de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal,

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Judecătoriei Căușeni (sediul Central) se află cauza penală de învinuire a lui Fortuna Alexandru Iurie de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal, dosarul nr. 1-354/2020 (1-201581119-18-15122020).

Potrivit rechizitoriului, inculpatul Fortuna Alexandru Iurie este învinuit de faptul că, deținând permis de conducere valabil cu nr. 138101097, la data de 01.11.2020, în jurul orelor 07:50, conducând mijlocul de transport de model "Seat Ibiza" cu numere de înmatriculare TM-22-GKH, în orașul Căușeni, la stația "Lukoil", a comis un accident rutier. În timpul documentării cazului accidentului rutier, Fortuna Alexandru a fost supus examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, constatându-se că acesta avea concentrația de alcool în sânge de 1,00 g/l, ceea ce, conform articolului 134¹² alin. (3) din Cod penal, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, pentru acțiunile sale, inculpatul Fortuna Alexandru este învinuit de organul de urmărire penală de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal – conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

La data de 22 februarie 2021, în cadrul ședinței de judecată, apărătorul inculpatului, avocatul Botnaru Ruslan, a înaintat instanței o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate, iar, în acest sens, sesizarea Curții Constituționale, pentru a verifica constituționalitatea articolului 182 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat M.O, 2012, nr. 263-269, art. 855).

În motivarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, avocatul Botnaru Ruslan a indicat că prevederile articolului 182 din Codul de procedura penală nu prevăd termenul aplicării măsurii preventive – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport, momentul din care se consideră aplicată măsura preventivă respectivă, termenul pentru care se aplică și durata maximă de aplicare a acesteia în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale, intrând astfel în coliziune cu prevederile articolului 177 și tangențial cu articolele 178 și 186 din Codul de procedură penală. Mai invocă autorul cererii că, Curtea Constituțională exercită nu numai controlul constituționalității actelor normative contestate, dar examinează și sensul atribuit acestora în practica aplicării lor de către organele de drept, iar până în prezent nu există o hotărâre a Curții Constituționale având ca obiect examinarea dispozițiilor articolului 182 din Codul de procedura penală și a practicii de aplicare a lor sub aspectul expus în cererea autorului.

Solicită avocatul Botnaru Ruslan sesizarea Curții Constituționale, prin ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru a verifica constituționalitatea prevederilor articolului 182 din Codul de procedură penală, deoarece stipulările legale nu prevăd termenul aplicării măsurii preventive, momentul din care se consideră aplicată măsura preventivă respectivă, termenul pentru care se aplică și durata maximă de aplicare a acesteia în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale.

În ședința de judecată inculpatul Fortuna Alexandru și apărătorul său, avocatul Botnaru Ruslan, au susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și au solicitat admiterea acesteia.

Procurorul în Procuratura raionului Căușeni, Tatiana Vrancean, nu a făcut obiecții cu privire la cererea înaintată de partea apărării și a comunicat că lasă la discreția instanței soluționarea acesteia, după verificarea, în prealabil, a faptului dacă anterior Curtea Constituțională nu a fost sesizată cu cereri similare pe alte dosare penale.

Studiind cererea formulată de partea apărării și sesizarea înaintată, analizând argumentele invocate de părți, prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile legale ce guvernează speța, instanța apreciază ca fiind întemeiată cererea înaintată de avocatul Botnaru Ruslan, în interesele inculpatului Fortuna Alexandru, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și care urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Conform prevederilor articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, dacă, în procesului judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său sesizează Curtea Constituțională.

Potrivit dispozițiilor articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

La capitolul ce ține de excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a accentuat că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului 135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

Astfel, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a hotărât că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituțional unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică, că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre a Curții având ca obiect prevederile contestate;

- Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

În acest sens, se cere a fi precizat că, odată fiind invocată excepția de neconstituționalitate în cauza penală menționată, competența instanței de judecată se limitează în mod exclusiv doar la verificarea întrunirii condițiilor menționate expres în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, ori verificarea constituționalității normelor constatăte constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în cazul neîntrunirii condițiilor indicate. În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În partea ce ține de condițiile necesare sesizării Curții Constituționale, instanța de judecată notează că, în speță, avocatul Botnaru Ruslan, acționând în interesele inculpatului Fortuna Alexandru Iurie, a invocat neconstituționalitatea prevederilor articolului 182 din Codul de procedură penală, prevedere care se include în sfera de aplicabilitate a articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, conform căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prevederile invocate de partea apărării, ca fiind neconstituționale, în mod cert urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale, ori dispozițiile articolului 182 din Codul de procedură penală nu prevăd termenul aplicării măsurii preventive, momentul din care se consideră aplicată măsura preventivă respectivă, termenul pentru care se aplică și durata maximă de aplicare a acesteia în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale, intrând astfel în coliziune cu prevederile articolului 177 și tangențial cu articolele 178 și 186 din Codul de procedură penală.

În partea ce ține de existența unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile contestate, instanța de judecată remarcă faptul că articolul 182 din Codul de procedură penală nu a fost supus verificării sub aspectul constituționalității normei menționate, nefiind dată o apreciere termenului aplicării măsurii preventive, momentului din care se consideră aplicată măsura preventivă respectivă, termenul pentru care se aplică și durata maximă de aplicare a acesteia în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale.

Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite toate condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate și că cererea înaintată în acest sens de către avocatul Botnaru Ruslan, în interesele inculpatului Fortuna Alexandru Iurie, urmează a fi admisă, cu sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor articolului 182 din Codul de procedură penală.

Totodată, admiterea cererii în cauză și sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității prevederilor articolului 182 din Codul de procedură penală, implică, în mod imperativ, prin prisma prevederilor articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală și a prevederilor Hotărârii nr. 2 din 09 februarie 2016 adoptată de Curtea Constituțională, suspendarea judecării cauzei penale de învinuire a lui Fortuna Alexandru Iurie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal.

Reieșind din cele menționate, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală și prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016,

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de avocatul Botnaru Ruslan, în interesele inculpatului Fortuna Alexandru Iurie, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

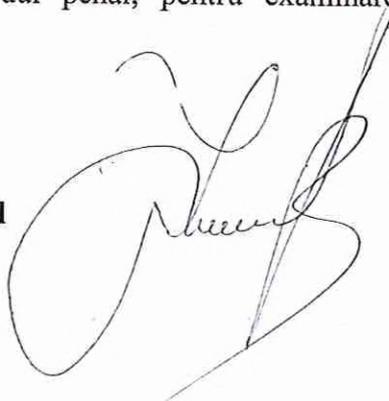
Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederilor articolului 182 din Codul de procedură penală, prin prisma corespunderii acesteia cu prevederile articolului 23 din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă examinarea cauzei penale de învinuire a lui Fortuna Alexandru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal.

Se expediază Curții Constituționale cauza penală nr. 1-354/2020 (1-20158119-18-1-15122020), de învinuire a lui Fortuna Alexandru Iurie de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal, pentru examinarea admisibilității excepției de neconstituționalitate.

Încheierea este definitivă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ina ȚÎBÎRNĂ